

MUNI
MED

Plánování edukačního projektu

Jak to uvařit? Vyber si kuchařku, přísady jsou však na Tobě

SMART

PICO proces

...vlastně jich je spousta

SMART - project management style

S – Specific

M – Measurable

A – Achievable

R – Realistic

T - Timed

SMART

- Jasně definuj co chceš, napiš konkrétní cíle.
- Pokud neumíš změřit čeho jsi dosáhl úspěchu, jak víš, že jsi toho dosáhl? Definuj si metodu hodnocení splnění cíle.
- Stůj nohama na zemi, zhodnoť svoje možnosti – je to tvůj obor
- Máš na to čas? Máš na to zdroje? Máš na to vybavení? Lze takový počet lidí kvalitně vzdělat?
- Dám si deadline k jednotlivým fázím

PICO (TS) – researcher style

- Metodika tvorby klinické otázky, lze aplikovat i na edukační projekt
- P – problém/patient/population
- I – intervention (předmět zájmu)
- C – comparison (srovnání – fáze hodnocení)
- O – outcome (výsledný efekt)
- T – časový rámec
- S - prostředí

Cíle kognitivní

- by měl učitel stanovit tak, aby věděl, co a jak se má žák naučit. Musí se rozhodnout, zda látku reprodukovat či vysvětlit. Žák by měl přesně pochopit, jaký výkon se od něho očekává.

Kognitivní cíle

- Tyto cíle se týkají poznávacích procesů žáka, často zde hovoříme o poznacích a vědomostech. Jsou to nejčastěji stanovované cíle a prostupují všemi předměty.
- Podle B. S. Blooma: Vychází z pedagogických a psychologických požadavků na záměrně řízenou kognitivní činnost žáků ve výuce; je na ní zaměřena, strukturuje ji a vytváří z ní hierarchicky uspořádaný systém.
- Skládá se ze šesti hierarchicky uspořádaných kategorií cílů označených jako:
 - znalost (zapamatování)
 - porozumění
 - aplikace
 - analýza (rozbor)
 - syntéza (shrnutí, sjednocení v celek)
 - hodnocení

Hierarchické uspořádání poukazuje, že je nutné nejprve zvládnout nižší úroveň učiva, aby bylo možné zvládnout vyšší úroveň. Poslední tři kategorie jsou na prvních mnohdy málo závislé.

Afektivní taxonomie

- **Přijímání** označuje citlivost jedince k existenci určitých jevů nebo podnětů - subjekt je ochoten je přijímat či vnímat.

- **Reagování** je charakterizováno zvýšenou aktivitou jedince a vyšším stupněm jeho zainteresovanosti. Jedná se o činnost z vlastní vůle.

- **Oceňování** hodnoty znamená, že určité skutečnosti nabývají pro jedince vnitřní hodnotu. Tato hodnota začíná motivovat a ovlivňovat jednání člověka. Tato úroveň se člení na
 - akceptování hodnoty,
 - preferování hodnoty,
 - přesvědčení o hodnotě.

- **Integrovaní hodnot** - ocitne-li se jedinec v situaci, na kterou se vztahuje více hodnot, je nutné hodnoty integrovat do soustavy, a tak stanovit základní a dominantní hodnoty.

- **Internalizace** hodnot v charakteru - hodnoty získávají pevné místo v hodnotové hierarchii jedince, dlouhodobě ovlivňují lidské chování.

Cíle afektivní

- jak a ve kterých rovinách příslušné téma může ovlivnit postoje žáků a jejich hodnotovou orientaci. Plánuje, kde budou moci žáci polemizovat o určitém problému.

Cíle psychomotorické

- učitel stanoví na základě toho, jaké výukové **dovednosti** mají žáci získat.

Psychomotorická taxonomie

- **Imitace** - žák po impulsu pozoruje příslušnou činnost a vědomě ji začíná napodobovat.
- **Manipulace** - žák je schopen vykonat činnost podle slovního návodu, rozlišit a zvolit vhodnou činnost.
- **Zpřesňování** - žák již dokáže vykonávat pohybový úkol s větší přesností a účinností.
- **Koordinace** - žák provádí několik různých činností řazených za sebou v požadovaném sledu.
- **Automatizace** - zde se projevují automatizované prvky - ty vedou k maximu výkonu při minimálním vynaložení energie.

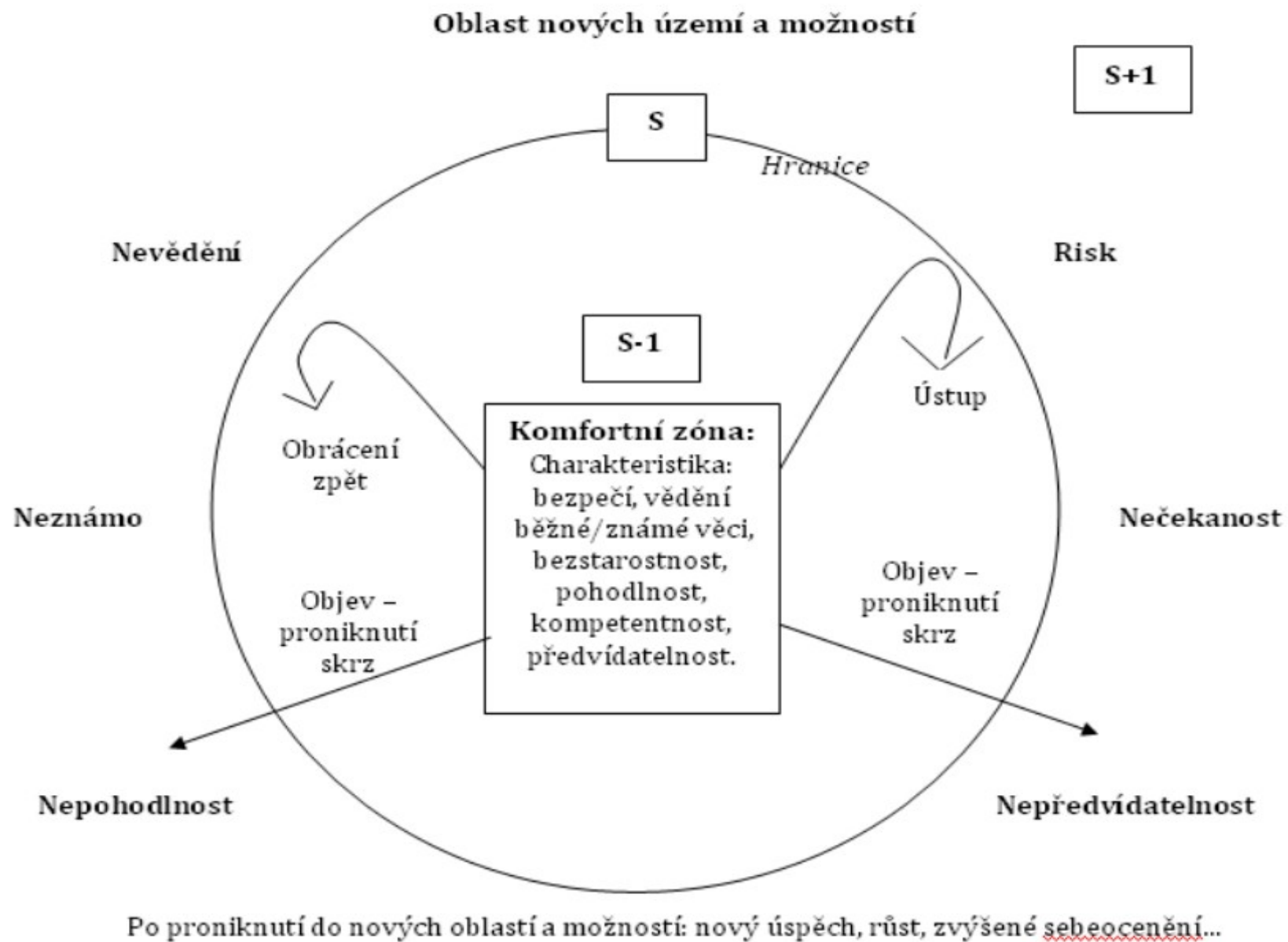
Pojmy inovativního školství

- inkluzivní vzdělávání, respekt k individuálním potřebám, zájmům a možnostem žáků
- orientace na všestranný osobnostní a sociální rozvoj žáků
- důraz na rozvíjení klíčových kompetencí
- konstruktivistické způsoby ve zprostředkovávání poznání
- propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí
- kooperativní strategie učení
- kvalitativní, formativní, diagnostické pojetí hodnocení žáků
- otevřená partnerská komunikace ve třídě i uvnitř školy, důraz na kvalitativní sociální klima třídy a školy
- spolupráce s rodinou a místní komunitou

MUNI
MED

ZDrSEM

Jan Ptáček a Robert Pleskot - Metodika k přípravě simulace

Obrázek 1. Komfortní zóna. Převzato z: Luckner & Nadler (1997, s. 29).

Metodika k přípravě simulace

- Plánování
- Cíle
- Time management a dramaturgie
- Účastníci
- Lektori
- Figuranti
- Potřeby a rekvizity
- Zadání – příprava – průběh
- Zpracování a rozbor

Plánování

- S ohledem na možnou sílu zážitku je dobré každou simulaci dobře promyslet. Čím větší simulaci chystáte, tím více byste se měli zamyslet než se do toho pustíte.
- Vždy si předem (nejlépe písemně) formulujte proč simulaci děláte. Bez jasného cíle nebude výsledek dobrý.
- Smysl simulace je zážitek, nikoliv naučení konkrétního tématu. Výsledek je závislý na fázi kurzu a stavu účastníků. Pokud neproběhl nácvik (případně lehčí simulace) nelze očekávat vytvoření dobré paměťové stopy u většiny účastníků. Naopak může dojít k vtisknutí špatně provedeného postupu.

Cíle

- Chci něco naučit a motivovat k učení?
- Dril základních dovedností?
- Ukázat situaci v reálu?
- Vyzkoušet si probrané?
- Nachytat, připomenout, že nikdy nevíme co přijde ?

Zamyslete se také nad tím jestli váš cíl ve skutečnosti není jeden z „oblíbených“, ale nevhodných cílů:

- Dokázat, že to pořádně neumí („dám jim to sežrat“)
- Ukázat jim, že to může být pořádné maso. A že to umíme připravit.
- Bude to legrace
- Potřebujeme „jen něco“ vložit mezi teorii
- Chceme vyzkoušet kolik toho zvládnou („testování nosnosti mravence naložením cihly“)

Čas, dramaturgie

- Příprava - dostatek času vzhledem k schopnostem a zkušenostem lektora to celé připravit.
- Realizace - prostor v rámci scénáře kurzu - nebudeme tu do noci? nezničí to účastníky pro následující část programu? Jak dlouho bude trvat přesun na místo simulace?
- Rozbor - stihneme to adekvátně rozebrat? Zpracování zážitku - nevypouštíme účastníka po traumatické simulaci jen tak do světa (konec dne, konec kurzu)?

Účastníci

- Mají adekvátní znalostí a schopnosti a úroveň simulace je bude dále rozvíjet.
Náročná situace plná neprobraných témat je pro účastníky demotivující!
- Mají na to účastníci fyzicky a psychicky? Jak budou vypadat po předcházejícím programu?
- Oblečení/Vybavení - mají adekvátní oblečení/další vybavení pro dané počasí a místo.

Lektoři

- Zvládnu to sám?
- Potřebuji někoho na pomoc s přípravou?
- Mám dostatek zkušeností zvládnout rozbor?
- Zvládnu úroveň psychické zátěže rozebrat?
- Mám dost pozorovatelů při komplikovaném scénáři?

Figuranti

- Mám jich dost?
- Mají adekvátní oblečení (na umazání/roztrhání?)
- Zvládnou zahrát danou roli?

Potřeby, rekvizity

- Maskování, cvičné lékárničky, telefony pro účastníky,
- Místo - zejména jeho bezpečnost - silnice, skály, střepy, stříkačky, psi, lidi, kluzko, tma...
- Pravidla simulací - znají je figuranti i zachránci?

Příprava simulace

- Rozdělení do skupin (tři nebo dvě)
- Zadání pro figuranty
- Maskování
- Rozvedení na místa (oddělit místně nesouvisející děje a skupiny)
- Kontaktujte linku 155, uveďte kde a kdy pořádáte simulaci
- Organizace záchránců – jasně sděl kdo (figuranti, záchránci), kde
- (místo), kdy (čas), s kým (skupiny), v čem(oblečení), jak dlouho bude simulace trvat (zahájení, ukončení)

Zadání pro figuranty

- Kvalitně zahanou roli vyžaduje především znalost role – herecké zkušenosti jsou podružné. S velkou většinou závažných stavů se nikdo ze „figurantů“ neseťkal a proto je klíčové dobře popsat a ukázat jak mají roli zahrát.
- Popisujeme-li figurantovi jeho roli, musíme jasně říci co cítí, jak se chová. Informace "bolejí tě strašně zuby" je nedostatečná. Figurant hovorovým tónem oznámí: "jo, bolí mě to" bez jakékoliv herecké akce.
- Lépe je říci: "Bolí tě celá půlka čelisti, žahavá bolest ti každou chvíli vystřeluje od tváře k uchu. Jsi vyčerpaný, bojíš se každé další chvíle." Popis doprovodíme vlastní hereckou akcí ((schoulené držení těla, bázlivý dotyk bolavého místa, neschopnost se soustředit na rozhovor.
- Připravte si písemně v bodech shrnutí co chcete figurantům sdělit. Převyprávějte jim to vlastními slovy, ale na závěr znovu přečtete osnovu v bodech.

Na co myslet:

- Příběh a role v něm pro figuranty i záchránce (používáme skutečná jména) Někdy je příběh pouze “obsažen” v situaci, nevyprávíme ho. Každý ze figurantů se dozví jen “svoji” část. Příliš informací z příběhu může figuranta zmást.

Zadání pro figuranty

- **Nezdůraznit diagnosu ani sobě, natož figurantovi**
- Popisovat příznaky v tom pořadí, ve kterém je bude figurant sdělovat, zdůraznit na konec ty nejdůležitější
- Pokud je ve scénáři změna stavu v průběhu děje, je vhodné aby figurant nechal dostatečný čas pro záchránce („Počítej v duchu do 30 a pak přestaň reagovat“. „Až zavolají záchranku začni se pomalu probírat“.)
• Nechat je se vžít „fakt Vás hodně bolí břicho“
- Pozor na „tajenky“ (informace na které se musí záchranář zeptat), nezdůraznit je figurantovi příliš, být smířen s tím že někdy „tajenka“ zapadne. Není vhodné říci „vy jste na to nepřišli“

Průběh simulace

- Jak hrají figuranti? Pochopili zachránci zadání(rolí)? Zapisujte si jednotlivé chyby a klíčové události.
- Pokud simulace probíhá jinak než jste plánovali vnímejte co se opravdu děje. Budete reagovat na skutečnou událost, nikdy ne na Vaše plány. Později hledejte, jak to příště zadat lépe. Nehledejte chybu na straně účastníků.
- Bezpečnost - neustále hlídáme okolí kvůli bezpečnosti figurantů i zachránců - při simulaci mají “tunelové vidění” a např. projíždějící auto snadno přehlédnou.
- Jasným předem domluveným způsobem (např. příjezd záchranky) ukončete simulaci. Je velmi vhodné aby lektor v ještě roli záchranáře vyslechl minimální shrnutí pacienta.
- Vždy zadejte jasnou informaci co se bude dít dál – jasně a stručně – pozornost zasahujících i figurantů je po simulaci rozptýlena.

Zpracování a rozbor

Uvědomte si, že zatímco pro vás mohla být simulace pouze rutinou v harmonogramu kurzu, pro účastníka to může být jeden z nejsilnějších zážitků v celém jeho životě. Míra náročnosti je vždy individuální a nedá se zvenku posoudit.

Větrání emocí

- Emoce, osobní prožitky - provázejí každou akci a zážitkovou obzvláště - je třeba dát vždy prostor pro jejich ventilování – možností je vícero:
 - Prostor pro spontánní sdílení - přestávka, dlouhý čas na přesun z místa simulace,...
 - Sdílení ve skupinkách – zadání práce v malých skupinkách s dostatečným prostorem i pro sdílení pocitů, zážitků,...
 - Odstřižení pohybem
 - Strukturovanými ("Každý řekněte jedno pozitivum a jedno negativum") nebo otevřenými otázkami ("Tak co, jak to šlo?" "Jaký z toho máte dojem/pocit?") pro celou skupinu a prostorem odpovědět
 - Samostatným prostorem pro každého ("kolečko" ve skupině)
 - [Teploměr](#) konfrontuje náladu účastníků s náladou skupiny, vhodný pro zahájení skupinové práce

Rozbor

- Po ventilování emocí se věnujte odbornému obsahu – co se skutečně dělo, co se mělo dělat, jak se měla situace řešit.
- Pracujte vždy s tím co se skutečně stalo. Na začátku rozboru opusťte všechny své představy o tom, co jste chtěli na simulaci ukázat nebo naučit a pracujte pouze s tím, co se tam dělo. Nepopírejte realitu (figurant to jinak zahrál; účastník to myslel jinak,...)
- Ptejte se figurantů na pocity, ale nenechte je hodnotit zachránce. Odborné hodnocení má dělat lektor vedoucí rozbor, pokud se rozhodne, že je takové hodnocení užitečné (což nebývá příliš často).

Review jednoduchých simulací

- Co záchránce slyšel
- Co se rozhodl s tím dělat
- Co figurant doopravdy říkal
- Neuzavírat diagnózou pokud to není nutné

Review složitějších simulací

- Kolečko emocí – sdílení pocitů. Pokud jsou chyby veliké (ztráty pacientů, í konflikty mezi zachránci), je možné provést kolečko kdy každý řekne jedno pozitivum **Co se nám povedlo** a jedno negativum **Co příště udělám lépe**).
- Nevyvolejte konfrontaci lektor x zachránce, vysvětlování, zdůvodňování - není to zkoušení, je to forma výuky.

Review složitějších simulací

- Zabraňte konfrontaci figurant x zachránce („já jsem to říkal“ „ne já jsem se ptal na něco jiného“)
- Lze zdůraznit problém očitého svědectví (plný sál psychologů, ale nikdo není schopen popsat právě proběhlou událost)
- Zabraňujte omlouvání reality.

Možná struktura:

- První krok. Nebezpečí musí být reálná, nefrustrujte účastníky vymyšlením "možnosti uklouznutí po slimákoví"
- Seznam všech figurantů
- Druhý krok pro jednotlivé figuranty – shrnutí, rizika, plán co s ním dělat
- figuranti („Jak jsi se cítil jako zraněný člověk v té situaci, jak to na tebe působilo?“)
- Shrnutí celkové. Výstupem by mělo být spíše doporučení pro budoucnost než shrnutí chyb

Fáze úklidu

- Je nutné uklidit materiál. Zhodnotit výsledek a zformulovat doporučení pro další uvedení simulace. Pokud byl rozbor dramatický a jeden nebo více účastníků prošli krizí, je potřeba zvážit a provést krizovou intervenci.

Tip na závěr

Metoda 4 kroků využívaná např. na kurzech ERC

- 1 – postup v reálném čase bez komentáře
- 2 – postup s komentářem lektora k jednotlivým krokům
- 3 – předvedení postupu lektorem, účastník komentuje
- 4 – předvedení postupu účastníkem, další účastník může komentovat

Video PrPom

- Modelovka autonehoda -

<https://www.youtube.com/watch?v=Mw6fZs3B818>

- Stará reportáž na Primě

<https://www.youtube.com/watch?v=F3nlUGpu97k>

Video hra Sanitka

□ <http://www.ceskatelevize.cz/specialy/sanitka2-hra/>

Zdroje

- IRÁSEK, Ivo. *Zážitková pedagogika: teorie holistické výchovy (v přírodě a volném čase)*. Praha: Portál, 2019. Gymnasion. ISBN 978-80-262-1485-4.
- BENEŠ, Zdeněk, Daniel DRAHANSKÝ, Jana HAKOVÁ, Milan HANUŠ, Miroslav HANUŠ, Radek HANUŠ, Aleš POKORNÝ a Karel ŠTĚPÁNEK. *Instruktorský slabikář: metodická příručka pro všechny, kdo organizují kurzy zážitkové pedagogiky*. Třetí, doplněné vydání. Praha: [Nadační fond Gymnasion], [2016]. Gymnasion. ISBN 978-80-270-0476-8.
- KLEIN, Zamyat M. *100 kreativních metod a her na semináře a workshopy*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4023-2.
- Průcha, ed., 2009
- <http://metodika.zdrsem.cz/>